

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۲۶ - ۳۵)

۲۶- ﴿ أَوْ لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ ﴾:

- (۱) و آیا ندانسته‌اند که خداوند روزی را برای هر کس بخواهد می‌گستراند؟
 - (۲) و آیا نمی‌دانند که الله روزیها را برای هر کس بخواهد گسترش می‌دهد؟
 - (۳) آیا و ندانسته‌اند که الله روزیهای خود را برای کسی می‌گستراند که بخواهد؟
 - (۴) آیا و نمی‌دانند که خدا برای کسی که از او بخواهد روزی خود را می‌گستراند؟
- ۲۷- « السيرة الحسنة كشجرة الزيتون، لاتنمو سريعاً و لكنها تعيش طويلاً »:

- (۱) یک رفتار نیکو مانند درخت زیتون سریع نمی‌بالد ولی زندگی طولانی خواهد داشت!
 - (۲) راه و روش خوب چون درخت زیتون است، بسرعت رشد نمی‌کند اما طولانی زندگی می‌کند!
 - (۳) سیره نیک همچون درخت زیتون است که سریع رشد نمی‌کند، ولی زندگی طولانی می‌کند!
 - (۴) یک سیره حسنه مانند درخت زیتونی است که بسرعت بزرگ نمی‌شود، اما زندگی طولانی است!
- ۲۸- « إن شاهدت أحداً قد وصل إلى القمة فإنه كان يتحرك عندما كان الآخرون نياماً! »:

- (۱) اگر کسی را دیدی که به قله رسیده است، قطعاً زمانی که دیگران خفته بودند او حرکت می‌کرد!
 - (۲) اگر مشاهده کردی کسی به قله‌ای رسیده، حتماً در حرکت بوده است وقتی دیگران خوابیده بودند!
 - (۳) اگر کسی را که به قله‌ای رسیده است ببینی، قطعاً حرکتی داشته درحالیکه دیگران خوابیده بودند!
 - (۴) اگر مشاهده کنی کسی را که به قله رسیده، قطعاً درحالیکه دیگران خوابیده بودند می‌خواست حرکت کند!
- ۲۹- « من أفضل الطرق لاكتشاف كذب الأشخاص هو مقايسة ما يقولونه بما يفعلونه! »:

- (۱) آنکه بهترین راه را برای پیدا کردن اشخاص دروغگو دارد همان است که گفته آنها را با عملشان مقایسه کند!
- (۲) از بهترین راهها برای کشف دروغ افراد همان مقایسه چیزی است که می‌گویند با چیزی که بدان عمل می‌کنند!
- (۳) کسی که بهترین راهها را برای کشف دروغ افراد دارد، آنچه را آنها می‌گویند با آنچه به آن عمل می‌کنند مقایسه می‌کند!
- (۴) بهترین راه برای یافتن دروغگویی اشخاص عبارتست از مقایسه سخنی که می‌گویند با چیزی که بدان عمل می‌کنند!

۳۰- « لنفكر عن العالم و ما فيه حتى نعلم أن ذلك ما خلق باطلاً، و إن لم ندرک كل دلائل الخلقة! »:

- (۱) می‌بایست به دنیا و هرچه در آن است بیندیشیم زیرا آن بیهوده آفریده نشده، و حتی اگر چیزی از علل آفرینش را درنیابیم!
- (۲) ما درباره این عالم و آنچه در آن است خواهیم اندیشید زیرا بیهوده خلق نشده است، اگرچه نتوانیم همه علت‌های خلقت را درک کنیم!
- (۳) باید درباره جهان و آنچه در آن است بیندیشیم تا بدانیم که آن، باطل خلق نشده است اگرچه همه دلایل آفرینش را درک نکنیم!
- (۴) برای اندیشیدن به عالم و هرآنچه در اوست بایستی بدانیم که عالم باطل آفریده نشده، حتی در صورتی که هیچیک از دلایل خلقت را نیافتیم!

۳۱- « صديقك هو الشخص الذي يعرف نغمات قلبك و يستطيع أن يُغنيها لك إن كنت نسيت كلماتها! »:

(۱) دوستت همان کس است که آوازهای قلب تو را می‌دانت و هرگاه کلمات آن فراموش شد دوباره برایت می‌خواند!

(۲) دوستت کسی است که نغمه‌های قلبت را بداند و بتواند آن را برایت دوباره بخواند هر زمان که کلماتش را فراموش کرده باشی!

(۳) دوست تو است آن کسی که آوازهای قلبت را می‌شناسد و می‌تواند آن را بخاطر تو بخواند آنگاه که کلماتت را فراموش کرده‌ای!

(۴) دوست تو همان کسی است که نغمه‌های قلب تو را می‌شناسد و می‌تواند آن را برای تو بخواند اگر کلمات آن را فراموش کرده باشی!

۳۲- « لا تكونن ممن يتجسسون حتى يكشفوا أسرار الناس لفضحهم، و هذا من أقبح الصفات للإنسان! »:

(۱) هرگز از کسانی مباش که جستجو می‌کنند تا اسرار مردم برای رسوائی‌شان فاش شود، و این از بدترین صفتها برای انسان است!

(۲) از جمله کسانی مباش که تجسس می‌کنند تا اینکه اسرار مردم برای رسوائی‌شان کشف شود، و این عمل از زشت‌ترین صفات انسان است!

(۳) از کسانی مباش که برای کشف کردن اسرار مردم بخاطر رسوا شدنشان تجسس می‌کنند، و این از قبیح‌ترین صفتها نزد انسان است!

(۴) هرگز از جمله کسانی مباش که تجسس می‌کنند تا اسرار مردم را برای رسوا کردنشان کشف کنند، و این عمل از ناپسندترین صفات برای انسان است!

۳۳- عین الصحیح:

(۱) خیر إخواني من أقرب إليّ مني: بهترین برادرانم نزدیکترین کس به من هستند!

(۲) إعلم أن أقوى سلاحك قدرة الكلام و لینه: می‌دانم که نیرومندترین سلاح تو، قدرت سخنان و نرمی آن است!

(۳) أكبرُ الغنى اليأسُ عما في أيدي الناس: بزرگترین بی‌نیازی ناامیدی از چیزی است که در دستان مردم است!

(۴) أنت أعلى و خلقك الحسنُ أثقل شيء في الميزان: تو بلندمرتبه‌ترینی و اخلاق نیک سنگین‌ترین چیز در ترازوی تو است!

۳۴- عین الخطأ:

(۱) أمطر الله مطراً في بلدنا أمس: دیروز خدا در شهر ما بارانی باراند،

(۲) ما كان المطر كثيراً ليصير سيلاً: باران زیادی نبود که سیل بشود،

(۳) و لا قليلاً حتى لا ينبت ما قد فات: و نه کم که آنچه از دست رفته بود نروید،

(۴) و بكثرته ازدادت النعم علينا!: و با فراوانیش نعمتها بر ما فزونی یافت!

۳۵- « با دوستانم سخن گفتم تا بدانند چگونه برایشان امکان دارد که در برنامه‌هایشان موفق شوند ». عین الصحیح:

(۱) تحدثتُ مع زملائي حتى يعلموا كيف يُمكنهم النَّجاح في البرامج.

(۲) حدثتُ أصدقائي ليفهموا كيف يستطيعون أنهم التقدّم في برامجهم.

(۳) تكلمتُ مع أصدقائي ليعلموا كيف يُمكن لهم أن ينجحوا في برامجهم.

(۴) كلمتُ زملائي أن يفهموا كيف يستطيعون لهم أن يتقدّموا في البرامج.

■ ■ إقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٣٦ - ٤٢) بما يناسب النص:

إعلم أنه إذا لم تُستخدم خلايا الدماغ* و لم تُستعمل متواصلًا، سينقص حجمها و تقل قدراتها و طاقتها على العمل. و يجري تمرين تنشيط خلايا الدماغ* من خلال القيام بالاختبارات العقلية المتنوعة، مثل اختبارات الذاكرة و الذكاء و غيرهما.

و من المهم أن تكون هذه الاختبارات جديدةً و غير معروفة للفرد، بحيث تؤثر على تنشيط عمل الخلايا و تساعدها على الوصول إلى مستويات* متقدمة من التفكير و التحليل. و في هذا المجال تُساعد القراءة و الكتابة بلغات مختلفة و كذلك القيام ببعض الألعاب التي تحتاج إلى تفكير و تحليل كالشطرنج تساعد خلايا الذهن أن تنمو و تنشط أكثر فأكثر ...

* خلايا: ج خلية = المادة الأساسية في جميع المخلوقات الحية، فالإنسان يتشكل مثلاً من مجموعة من الخلايا تسمى « سلول»! / دماغ: مخ / مستويات = سطوح

٣٦- عيّن الخطأ: علينا بازدياد قدراتنا الدماغية عن طريق

- (١) الإقبال على تعلم اللغات الأخرى!
 (٢) ألعاب تقوي العقول و تعمل على نشاطها!
 (٣) القيام بأعمال لم نكن نعملها عادة!
 (٤) مشاهدة الألعاب الفكرية و التحليلية كالشطرنج!

٣٧- من يقدر أن ينتفع من طاقاته الدماغية؟ عيّن الصحيح: الذي

- (١) يتكلم و يكتب بلغة صباح مساء!
 (٢) لا يجتنب مواجهة ما بحاجة إلى التعقل!
 (٣) يقوم كل يوم بلعبة فكرية و أعمال معينة!
 (٤) يحب الاختبارات العقلية و الألعاب الفكرية دون أن يقوم بها!

٣٨- علام (على ما) تؤثر التمارين الدماغية و الاختبارات العقلية؟ عيّن الصحيح: تؤثر على

- (١) ما يقوم به المخ!
 (٢) حجم الرأس و ما فيه!
 (٣) كيفية القراءة و الكتابة!
 (٤) كيفية الألعاب الرياضية و الفكرية!

٣٩- عيّن ما لم يذكر في النص:

- (١) أساليب تنشيط القوة الدماغية!
 (٢) أثر عدم استخدام القوة العاقلة!
 (٣) كيفية أثر القراءة بلغة أجنبية على أعمال الإنسان!
 (٤) الألعاب التي تفيد في ازدياد حجم خلايا المخ أو الدماغ!

■ عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٤٠ - ٤٢)

٤٠ - « تُسْتَعْمَلُ »:

- ١) فعل مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - مجهول / فعل، و الجملة فعلية
- ٢) مضارع - للمؤنث - حروفه الأصلية « ع م ل » - ماضيه: « استعمل » على وزن استعمل
- ٣) فعل مضارع (بمعنى الماضي الاستمراري بسبب وجود حرف « لم ») - مجهول / فعل و الجملة فعلية
- ٤) مضارع (بمعنى الماضي النقلي المنفي بسبب وجود حرف « لم » النافية) - مصدره: « استعمال » على وزن استفعال

٤١ - « يَنْقُصُ »:

- ١) فعل مضارع - للغائب - ليس له حرف زائد - معلوم / فعل و فاعله « حجم »
- ٢) مضارع (بمعنى الالتزامي بسبب وجود حرف السين) - معلوم / فعل و فاعله « حجم »
- ٣) مضارع - للمفرد المذكر الغائب - حروفه أصلية كلها - معلوم / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- ٤) فعل مضارع (يختص بالمستقبل بسبب وجود حرف السين) / فاعله « حجم » و الجملة فعلية

٤٢ - « الْمَتَنُوعَةُ »:

- ١) اسم - مفرد مؤنث - معرف بأل / صفة و موصوفها « الاختبارات »
- ٢) مفرد مؤنث - اسم فاعل (حروفه الأصلية « ن و ع ») - معرف بأل
- ٣) اسم - مفرد مؤنث - اسم فاعل (فعله: « تنوع » و مصدره: « تنوع » على وزن تفعّل)
- ٤) مفرد مؤنث - اسم فاعل (مصدر فعله: « تنوع » على وزن تفعّل) / صفة للموصوف « الاختبارات »

■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٤٣ - ٥٠)

٤٣ - عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- ١) إِنَّ الْإِمْتِحَانَاتِ تُسَاعِدُ الطُّلَّابَ لِتَعَلُّمِ دُرُوسِهِمْ، فَلْيَعْلَمُوا ذَلِكَ.
- ٢) لِلدَّلْفِينِ ذَاكِرَةٌ قَوِيَّةٌ وَ سَمْعُهُ يَفُوقُ سَمْعَ الْإِنْسَانِ عَشْرَ مَرَّاتٍ.
- ٣) إِنَّ الْكُتُبَ طَعَامَ الْفِكْرِ، وَ لِكُلِّ فِكْرٍ طَعَامٌ، كَمَا تَوْجَدُ أَطْعِمَةَ لِكُلِّ جِسْمٍ.
- ٤) فِي يَوْمٍ مِنْ الْأَيَّامِ شَاهَدَ الْمُعَلِّمُ جَمَاعَةً مِنَ الْمُسَافِرِينَ وَاقْفِينَ أَمَامَ مَسْجِدِ الْقَرْيَةِ.

۴۴ - عَيْنُ الْخَطَا عَنْ « الْجَرَّارَةِ »:

- (۱) تَجَرَّ نَفْسَهَا عَلَى الْأَرْضِ.
- (۲) وَسِيلَةٌ كَالسَّيَّارَةِ تُصَنَعُ فِي الْمَصْنَعِ.
- (۳) قَدْ تُسْتَعْمَدُ لِنَقْلِ السَّيَّارَاتِ الْمَعْطَلَةِ إِلَى مَوْقِفِ التَّصْلِيحِ.
- (۴) تُسْتَعْمَدُ فِي الْقَرْيِ عَادَةً لِأَنَّ السَّاكِنِينَ يَحْتَاجُونَ إِلَيْهَا أَكْثَرَ.

۴۵ - عَيْنُ الْخَطَا عَنْ الْمَفْهُومِ:

- (۱) الْقَرْضُ: الْمَالُ الَّذِي نَأْخُذُهُ مِنْ أَحَدٍ وَنُرْجِعُهُ بَعْدَ مَدَّةٍ!
- (۲) الصَّدَقَةُ: الْمَالُ الَّذِي لَا نَقْدِّمُهُ إِلَّا إِلَى الْمَحْتَاجِينَ!
- (۳) الْأَجْرُ: الْمَالُ الَّذِي يُعْطَى إِلَى الْعَامِلِ لِعَمَلِهِ!
- (۴) التُّرَاثُ: الْمَالُ الَّذِي وَرَّثَهُ الْوَارِثُ لِلْآخِرِينَ!

۴۶ - عَيْنُ مَا فِيهِ اسْمُ التَّفْضِيلِ أَقْلٌ:

- (۱) إِنَّ الْخَوْفَ مِنَ الْأَلَمِ أَسْوَأَ مِنْ نَفْسِ الْأَلَمِ!
- (۲) لَا تَنْتَظِرْ النَّظْرَةَ الْحُسْنَى، إِعْمَلْهَا، سَيَجِيءُ لَكَ خَيْرٌ مِنْهَا!
- (۳) إِنَّ الْأَلَمَ الَّذِي يَضْطَرُّكَ إِلَى السُّكُوتِ أَثْقَلُ مِنْ اسْتِعَاثَتِكَ بِأَعْلَى الْأَصْوَاتِ!
- (۴) إِنَّ الَّذِينَ يَنْصَحُونَكَ لِأَفْضَلِ الْأُمُورِ هُمُ الَّذِينَ جَرَّبُوا شَرَّ ظُرُوفِ الْحَيَاةِ غَالِبًا!

۴۷ - عَيْنُ « مَا » لَيْسَتْ مِنْ أَدْوَاتِ النَّفْيِ:

- (۱) مَا اشْتَغَلْتَ أُمِّي فِي الْأُسْبُوعِ الْمَاضِي إِلَّا بِأَعْمَالِ الْبَيْتِ!
- (۲) مَا مِنْ أُسْرَةٍ إِلَّا وَهِيَ مَسْرُورَةٌ بِزِيَارَةِ بَعْضِهِمْ بَعْضًا!
- (۳) مَا نَطَّلِبُهُ مِنْكُمْ هُوَ إِهْتِمَامُكُمْ بِالدَّرْسِ وَبِوَاجِبَاتِكُمُ الْمَدْرَسِيَّةِ!
- (۴) مَا تَصَفَّحْتُ الْكِتَابَ إِلَّا لِمَعْرِفَةِ الْمَوْضُوعَاتِ الَّتِي جَاءَتْ فِيهِ!

۴۸ - عَيْنُ مَا فِيهِ لَامُ الْأَمْرِ:

- (۱) أَنْارَ اللَّهُ قَلْبَنَا بِالْعُلُومِ النَّافِعَةِ لِنَذْكُرَهُ!
- (۲) تُطَلِّقُ سَمَكَةُ السَّهْمِ قَطْرَاتِ الْمَاءِ لِتَسْقُطَ الْحَشْرَةَ!
- (۳) جَلَسْنَا أَمَامَ التَّلَافُزِ لِنَشَاهِدَ فِلْمًا رَائِعًا!
- (۴) إِنَّ فِرَاحَ « بَرْنَاكَل » لَتَسْقُطُ وَإِلَّا لَاتَعْلَمَ الطَّيْرَانُ!

۴۹ - عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ أُسْلُوبُ الشَّرْطِ:

- (۱) مَنْ عَلَّمَ إِنْسَانًا أَنْقَذَهُ مِنْ ظُلْمَةِ الْجَهْلِ!
- (۲) مَنْ كَانَ أُسْوَةً مَنَاسِبَةً لَكُمْ فِي الْحَيَاةِ!
- (۳) مَنْ يَجَالِسُ الْعُقَلَاءَ يَكْتَسِبُ فِضَائِلَ كَثِيرَةً!
- (۴) مَنْ عَمِلَ الْبِرَّ وَالْإِحْسَانَ وَجَدَ نَتِيجَةَ ذَلِكَ حَقًّا!

۵۰ - عَيْنُ الصِّفَةِ يَخْتَلِفُ نَوْعُهَا:

- (۱) قَرَأْنَا الْأَرْوَءَ الْمُتَعَدِّدَةَ فِي هَذَا الْمَوْضُوعِ فَتَفَكَّرَ فِيهِ!
- (۲) شَاهَدْتُ التَّلَامِيذَ يَلْعَبُونَ فِي الْمَلْعَبِ الْكَبِيرِ مَعَ أَصْدِقَائِهِمْ!
- (۳) هَذَا هُوَ التَّلْمِيذُ النَّاجِحُ يَمْشِي وَيَضْحَكُ مَعَ بَقِيَّةِ التَّلَامِيذِ!
- (۴) أَبِي مُزَارِعٍ يَجْتَهِدُ دَائِمًا وَ لَا يَرْضَى بِأَنْ يَتْرَكَ هَذِهِ الْقَرْيَةَ!